

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivy Suneghové a soudkyň Mgr. Soni Burešové a Mgr. Lucie Králové ve věci

žalobce: **[titul] J. H.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx

proti

žalovaným: **1) Městská část Praha 6**, IČO 00063703
sídlem Čs. armády 601/23, 160 52 Praha 6
2) Česká republika – Ministerstvo vnitra, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

za účasti

vedlejšího účastníka na straně žalované:

Hlavní město Praha, IČO 00064581
sídlem Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1

o zadostiučinění nemajetkové újmy, k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 16. září 2020, č. j. 10 C 314/2016-235,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně **se** ve výroku I. **mění** tak, že **se žaloba** ze dne 6. 10. 2016, ve znění podání z 18. 9. 2017, 29. 9. 2017 a 19. 6. 2020, a to v rozsahu, ve kterém se žalobce domáhal určení, že 1. žalovaná porušila právo žalobce na spravedlivý proces tím, že mu nevydala v přiměřené lhůtě informace o konkrétní výši odsouhlasených odměn přiznaných jednotlivým vedoucím pracovníkům Úřadu městské části Praha 6, **neodmítá**.
- II. Usnesení soudu I. stupně **se** ve výroku II. **potvrzuje**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně odmítl žalobu ze dne 6. 10. 2016, ve znění podání z 18. 9. 2017, 29. 9. 2017 a 19. 6. 2020, a to v rozsahu, ve kterém se žalobce domáhal určení, že 1) žalovaná porušila právo žalobce na spravedlivý proces tím, že mu nevydala v přiměřené lhůtě informace o konkrétní výši odsouhlasených odměn přiznaných jednotlivým vedoucím pracovníkům Úřadu městské části Praha 6 [výrok I.], a dále odmítl žalobu ze dne 6. 10. 2016, ve znění podání z 18. 9. 2017, 29. 9. 2017 a 19. 6. 2020, a to v rozsahu, ve kterém se žalobce domáhal určení, že 2) žalovaná porušila právo žalobce na spravedlivý proces tím, že řádně nevykonávala kontrolní činnost a metodické vedení nad orgány hlavního města Prahy [výrok II.].
2. Napadené usnesení odůvodnil soud I. stupně tím, že žaloba ve shora vymezeném rozsahu nesplňovala náležitosti řádného návrhu na zahájení řízení, soud I. stupně proto žalobce vyzval usnesením ze dne 28. května 2020, č. j. 10 C 314/2016-22, k odstranění v usnesení specifikovaných vad, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení usnesení. Soud I. stupně zároveň poučil žalobce, že nebude-li žaloba ve stanovené lhůtě doplněna, soud I. stupně žalobu dle § 43 odst. 2 věta první o. s. ř. odmítne. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 4. 6. 2020. Podáním ze dne 19. 6. 2020, doručeným soudem I. stupně 19. 6. 2020, žalobce na výzvu soudu reagoval a žalobu doplňoval. Dle názoru soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B..

I. stupně však vytčené vady žaloby neodstranil, když v podání v zásadě opakuje to, co uváděl již v žalobě a jejích předchozích doplněních. Stran nároku na zadostiučinění v podobě konstatování porušení práva ve vztahu k oběma žalovaným zůstala žaloba nadále neurčitá. Skutkový děj je vyličen nesrozumitelně a uplatněné nároky s ním nekorespondují. Žalobní petity jsou nadto koncipovány tak, že jsou neurčité a nesrozumitelné, neboť je v nich namísto požadavku, aby soud konstatoval porušení práva, požadavek, aby soud určil, že práva žalobce byla porušena. Vzhledem k tomu, že žalobce přes výzvu soudu I. stupně vady žaloby stran nároku na zadostiučinění v podobě konstatování porušení práva ve vztahu k oběma žalovaným ve stanovené lhůtě neodstranil a že pro tyto vady nelze v řízení pokračovat, soud I. stupně s odkazem na § 43 odst. 2 o. s. ř. žalobu v dotčeném rozsahu odmítl.

3. Proti tomuto usnesení podal žalobce dne 30. 10. 2020 přípustné odvolání. Dle žalobce byla žaloba v dotčené části určitá a dostatečně srozumitelná. Žalobce na výzvu soudu I. stupně k odstranění vad žaloby reagoval a žalobu ve stanovené lhůtě doplnil, když zodpověděl všechny otázky soudu I. stupně. Formulace výrokové části rozsudku je věcí soudu. Přístup soudu I. stupně hodnotil jako přepjatě formalistický a navrhoval, aby odvolací soud napadené usnesení změnil tak, že se žaloba v dotčeném rozsahu neodmítá.
4. V doplnění odvolání ze dne 21. 11. 2020 žalobce poukazoval na šikanózní postup 1) žalované v řízení o poskytnutí informace, což konstatoval i správní soud a veřejný ochránce práv. Poukazoval dále na rozhodnutí Městského soudu v Praze ve skutkově shodném případě sp. zn. 54 Co 329,330/2020, kdy byla věc při jednání dne 19. 11. 2020 vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení s pokynem, aby doplnil informace ze správního spisu.
5. Odvolací soud se předně zabýval **včasností žalobcova odvolání**.
6. Podle § 204 odst. 1 věty první o. s. ř. se odvolání podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje.
7. V daném případě bylo napadené rozhodnutí doručeno žalobci dne 1. 10. 2020, žalobce však odvolání podal až dne 30. 10. 2020, tedy zjevně po uplynutí zákonné lhůty 15 dnů.
8. Ze spisu se však podává, že žalobce podáním ze dne 7. 10. 2020, doručeným soudu I. stupně dne 7. 10. 2020, požádal o prodloužení lhůty pro podání odvolání, neboť z důvodu vyhlášení nouzového stavu žádal o možnost nahlížení do spisu dálkovým způsobem a soud I. stupně této jeho žádosti nevyhověl. V reakci na žádost o prodloužení lhůty k podání odvolání soud I. stupně přípisem žalobci sdělil, že „se lhůta prodlužuje do 30. 10. 2020.“ Tento přípis byl žalobci doručen dne 16. 10. 2020, tedy poslední den zákonné lhůty 15 dnů.
9. Lhůta pro podání odvolání je lhůtou zákonnou, kterou na rozdíl od lhůt soudcovských prodloužit nelze, a v daném případě uplynula dnem 16. 10. 2020, aniž žalobce odvolání podal. Dle odvolacího soudu však nelze odhlédnout od skutečnosti, že žalobce měl s ohledem na přípis soudu I. stupně, kterým mu bylo sděleno, že se lhůta prodlužuje do 30. 10. 2020, a který mu byl doručen 16. 10. 2020, tedy ještě v zákonné odvolací lhůtě, legitimní očekávání, že odvolání podané do 30. 10. 2020 bude včasné. Nesprávný postup soudu I. stupně nelze za této situace přičítat k tíži žalobci, který předpokládal správnost postupu soudu I. stupně [srov. v tomto směru např. náleží Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 3157/14, náleží Ústavního soudu ze dne 6. 2. 2018, sp. zn. III. ÚS 976/17 či usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2020, sp. zn. I. ÚS 359/20]. Odvolacímu soudu proto nezbylo než uzavřít, že **odvolání bylo podáno včas**.
10. Odvolací soud poté přezkoumal napadené usnesení dle § 212 odst. 1 a § 212a o. s. ř., aniž ve věci nařizoval jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.], a dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.
11. Žaloba je podání, kterým se zahajuje řízení před soudem. Žaloba musí obsahovat kromě obecných náležitostí podání uvedených v § 42 odst. 4 o. s. ř., mimo jiné i vyličení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se žalobce dovolává, a musí z ní být patrné, čeho se žalobce domáhá (§ 79

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B..

odst. 1 věta druhá o. s. ř.). Rozhodujícími skutečnostmi se ve smyslu § 79 odst. 1 věty druhé o. s. ř. rozumí údaje, které jsou zcela nutné k tomu, aby bylo jasné, o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout. Žalobce musí v žalobě uvést takové skutečnosti, kterými vylíčí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci, tedy vymezit předmět řízení po skutkové stránce.

12. Podle § 43 odst. 1 o. s. ř. předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. Podle § 43 odst. 2 o. s. ř. není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být účastník poučen.
13. V daném případě soud I. stupně správně postupem dle § 43 odst. 1 o. s. ř. vyzval žalobce, aby odstranil vady žaloby v části, ve které se domáhá konstatování porušení práva, neboť nebylo zřejmé, jaká konkrétní práva žalobce a jakým konkrétním způsobem byla porušena a po které z žalovaných se žalobce tohoto zadostiučinění domáhá.
14. V reakci na výzvu soudu I. stupně žalobce uvedl, že 1) žalovaná porušila jeho právo na spravedlivý proces, neboť mu neposkytla v přiměřené lhůtě informaci o výši odsouhlasených odměn přiznaných jednotlivým vedoucím pracovníkům Úřadu městské části Praha 6. O tyto informace žádal 1) žalovanou dne 27. 2. 2012, byly mu však poskytnuty až dne 16. 11. 2015. Ve vztahu k 1) žalované se proto žalobce domáhal určení, že popsáním postupem 1) žalovaná porušila žalobcovo právo na spravedlivý proces. V reakci na výzvu soudu dále žalobce uvedl, že se 2) žalovaná dopustila nesprávného úředního postupu jednak v podobě průtahů v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 68/2012 a dále v podobě „nečinnosti v kontrolním systému a metodickém vedení“. Kontrolní systém Magistrátu hlavního města Prahy selhal. Ředitel magistrátu sice informoval o provedení kontrolní činnosti, k provedení kontroly v relevantním období však nedošlo. Jednalo se o zlovní úředníků magistrátu, kteří s cílem mařit kontrolu výkonu veřejné správy odmítali poskytovat informace o odměnách, a to i poté, co je k tomu vyzval kontrolní výbor zastupitelstva hlavního města Prahy. Žalobci nebyly požadované informace poskytnuty. Selhání kontrolní činnosti mělo dopad na právo žalobce na spravedlivý proces, když žalobce čelil dalším průtahům. Za nepřiměřenou délku soudního řízení se žalobce po 2) žalované domáhá finančního zadostiučinění 41 445 Kč. Za druhý nesprávný úřední postup 2) žalované se žalobce domáhá určení, že 2) žalovaná porušila žalobcovo právo na spravedlivý proces tím, že řádně nevykonávala kontrolní činnost a metodické vedení nad orgány hlavního města Prahy.
15. Lze tak uzavřít, že **se žalobce domáhá po 1) žalované zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, a to za nesprávný úřední postup 1) žalované v podobě nepřiměřené délky řízení o poskytnutí informace.** Ze stejného důvodu se však žalobce domáhá již finančního zadostiučinění ve výši 167 873 Kč [vizte bod 28. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2020, č. j. 14 Co 389/2019-212]. Žalobce tedy v řízení požaduje ze zcela stejného důvodu jednak zadostiučinění v podobě konstatování porušení práva a dále i finanční zadostiučinění.
16. Z dikce ustanovení § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) [dále jen „OdpŠk“] totiž vyplývá, že poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích zpravidla představuje nejvyšší míru (formu) satisfakce, neboť se poskytne pouze v případě, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Oproti tomu konstatování porušení práva poškozeného je možno považovat za základní formu satisfakce. **Jelikož je konstatování porušení práva poškozeného nutným východiskem pro veškeré**

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B..

další úvahy o naplnění předpokladů odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu, je zpravidla obsaženo i v dalších formách zadostiučinění. V případě přiznání finanční kompenzace soudním rozhodnutím to platí bez dalšího, neboť se jedná o zákonem výslovně upravenou formu zadostiučinění, kde naplnění předpokladu porušení práva žalobce ze zákona přímo vyplývá. Rozhodne-li tedy soud o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích (uloží povinnost zaplatit stanovenou částku), pak již samostatně ve výrokové části rozsudku porušení práva žalobce nekonstatuje (žalobce se takového konstatování nemůže ani úspěšně domoci). Oproti tomu soud ve výroku rozsudku (pouze) konstatuje porušení práva poškozeného, shledá-li takovou formu zadostiučinění za přiměřenou, a to i v případě, kdy se žalobce (poškozený) konstatování porušení svého práva v žalobním petitu nedomáhal [vizte rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3850/2014, uveřejněný pod číslem 37/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní].

17. Skutečnost, že **současné uložení povinnosti zaplatit zadostiučinění v penězích a zároveň konstatování porušení práva žalobce není možné, však nečiní žalobu neprojednatelnou.** Bude na soudu I. stupně, aby posoudil důvodnost uplatněného nároku a v kladném případě, aby v souladu s výše citovanou judikaturou poskytl žalobci odpovídající formu zadostiučinění.
18. Lze dále uzavřít, že **se žalobce domáhá po 2) žalované rovněž zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě.** Žalobce k výzvě soudu I. stupně doplnil, že **za „nečinnosti v kontrolním systému a metodickém vedení“, což je představováno různými nesprávnými úředními postupy 2) žalované** – vedením magistrátu nebyla provedena kontrola v relevantním období, úředníci magistrátu odmítli poskytnout informaci i poté, co byli vyzváni kontrolním výborem, žalobci bylo odpíráno právo na informace. V tomto případě tak mělo ke vzniku nemajetkové újmy dojít na základě několika škodních událostí, nároky vyplývající z těchto škodních událostí je proto třeba považovat za samostatné nároky. Žalobce pak musí v zájmu určitosti a srozumitelnosti žaloby ohledně všech jednotlivých nároků uvést rozhodující skutečnosti, kterými vylicí skutkový děj, a rovněž zadostiučinění, kterého se z titulu každého jednotlivého nároku domáhá. Vzhledem k tomu, že tak žalobce neučinil, a předmět řízení po skutkové stránce přes výzvu soudu I. stupně řádně nevymezil, je **žaloba v této části neprojednatelná.**
19. Otázku, co žalobce mínil požadavkem na zaplacení částky 41 445 Kč [ve vztahu k 2) žalované] coby zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 68/2012, již soud I. stupně správně řeší jako vadu podání prostřednictvím výzvy dle § 43 odst. 1 a 2 věta druhá o. s. ř. [vizte usnesení ze dne 16. 9. 2020, č. j. 10 C 314/2016-238].
20. S ohledem na výše rozvedené závěry **odvolací soud jednak napadené usnesení ve výroku I.** postupem dle § 220 odst. 1 o. s. ř. **změnil tak, že se žaloba** ze dne 6. 10. 2016, ve znění podání z 18. 9. 2017, 29. 9. 2017 a 19. 6. 2020, a to v rozsahu, ve kterém se žalobce domáhal určení, že 1) žalovaný porušil právo žalobce na spravedlivý proces tím, že mu nevydal v přiměřené lhůtě informace o konkrétní výši odsouhlasených odměn přiznaných jednotlivým vedoucím pracovníkům Úřadu městské části Praha 6, **neodmítá** [výrok I. tohoto usnesení] a dále **ve výroku II.** podle § 219 o. s. ř. **jako věcně správné potvrdil** [výrok II. tohoto usnesení].
21. Pro úplnost odvolací soud uvádí, že rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 54 Co 329,330/2020 vyhlášené při jednání 19. 11. 2020, na které žalobce odkazoval, dosud není k dispozici. Rozhodnuto však bylo o odvolání podaném proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 24. 6. 2020, č. j. 39 C 117/2017-146, kterým byla jiná žalobcova žaloba zamítnuta, nikoliv tedy o odvolání proti usnesení o odmítnutí žaloby.
22. Předmětem řízení v tento moment zůstává žalobcův požadavek na zaplacení částek 2 x 167 873 Kč s příslušenstvím, požadovaných coby zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nepřiměřenou

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B..

délkou řízení po obou žalovaných [srov. bod 27 a násl. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2020, č. j. 14 Co 389/2019-212] a požadavek žalobce [požadovaný po 1) žalované] na poskytnutí zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, a to za nesprávný úřední postup 1) žalované v podobě nepřiměřené délky řízení o poskytnutí informace. Bude na soudu I. stupně, aby posoudil důvodnost těchto žalobních nároků, a to i ve světle **nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2020, sp. zn. II. ÚS 570/20**. Při řešení otázky, který ústřední správní úřad má jednat ve věcech náhrady újmy jménem státu, soud I. stupně neopomene vzít v potaz úvahu Ústavního soudu, vyjádřenou v bodu 68. odůvodnění uvedeného nálezu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání do dvou měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Praha 9. prosince 2020

JUDr. Iva Suneghová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B..